

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/500/2016/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

86/2017. (V. 25.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2016. december 10-én előterjesztett **panaszát** a 2017. május 25-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2016. december 10-én, postai úton terjesztette elő panaszbeadványát, a vele szemben foganatosított rendőri intézkedésekkel szemben.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. november 25-én 10 vagy 11 óra körül, munkavégzés közben, illetve annak befejeztével – hazafelé tartva a kerékpárjával – két „ismeretlen elkövető” (egyikük valószínűleg [...] lakos) a kerékpárúton megszólította és „beszólt” neki. Ezt követően egy másik társával [...] úton az autójából (ha egyáltalán az övék) kiugorva két darab „teleszkópos rendőrbot/vipera” alkalmazásával az egyikük kezében a panaszosra támadtak. Ütlegelés, verekedés azért nem történt, mert a panaszos gondolt a jövőre, így élt a megengedhető önvédelmi eszközökkel. Ezt látva kissé meghátráltak a támadói és úgy alakult a dolog, hogy nem tört ki verekedés.

¹ Az Rtv. 93/A. §. (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Ezt követően két járőr jelent meg a panaszosnál. Csöngettek és beszélgettek a kapuban a történekről. Majd a panaszos megtudta tőlük, hogy ha ő sérelmesnek tartja az esetet, akkor feljelentést tehet. Ezt a panaszos nem szeretne volna. Szerintük más lehetősége nem igazán lehet. A panaszos véleménye szerint azonban lehetne, hiszen ha ők intézkednének, mivel garázdaság gyanúja merülhet fel. Az esetet szemtanú is látta. Ennek ellenére nem indítottak hivatalból semmilyen eljárást. Még aznap délután megtudta a panaszos, sőt később is 2016. december 5-én, hogy valójában sem jelentést, sem jegyzőkönyvet nem vettek fel a panaszossal folytatott beszélgetésről. Ezért gondolja úgy a panaszos, hogy jogosan tesz panaszt a vele interakcióba került rendőrökkel szemben.

A panaszos ezt követően a polgári jogánál fogva szeretett volna utánajárni, hogy miért vezényelték/irányították hozzá a rendőrséget. 2016. november 25-én 17 óra és 17 óra 30 perc körül szeretett volna a hivatkozott ügyvel kapcsolatban információt beszerezni a járőrparancsnoktól. Gondolta, ebben az időpontban már a járőrök elkészítik a jelentésüket a rendőri kihallgatásról. Az előzetesen megbeszélte időpontban megjelent a szolgálatirányító helyiségnél. A helyiségben három személy tartózkodott. Senki nem mondta el neki, hogy közülük ki a járőrparancsnok. Akit a panaszos egyébként keresett. Két rendőrrel folytatott pártatlan beszélgetést. Név szerint Cs. I. r. tzs-sal, valamint N. J. r. tzs-sal. A panaszos már önmagában ezt sem tartja korrekt szolgálati szabálytartásnak, hiszen ő nem vitatkozni, hanem informálódni, tájékozódni szeretett volna és az ő sérelmére készült adatokhoz szeretett volna hozzájutni. A panaszos egyik tárgya ezért ez, hogy a Testület értékelje ezt a helyzetet. Ezen kívül a fent nevezett Cs. I. rendőr azt állította, hogy a panaszos semmilyen adatot nem tudhat meg a rá vonatkozó ügyben. Tényleg így van, törvényes ez? Még a felettesének a nevét sem adhatja meg.

2016. december 9-én 11 óra 30 perc körüli időben a panaszos ismét személyesen jelent meg a [...] Rendőrségen. A teremőr kinyitotta neki az ajtót és elmondta neki a panaszos, hogy miért jött, mit szeretne. Közölte vele, hogy négy rendőr ellen szeretne panaszt tenni, így kérte, hogy irányítsa őt a megfelelő emberhez, az illetékeshez. Rövid idő múlva, egy név szerint nem ismert nyomozó egy emeleti szobába invitálta, hogy megtehesse nála a feljelentést. Nem tudja gondolta, hogy a panaszos ezt szeretné. A panaszos elmondta neki, hogy milyen sérelmek miatt van itt. Ezt követően a nyomozónak világos lett, hogy a panaszos azért jelent meg a kapitányságon, hogy rendőri intézkedés ügyében panaszt tegyen. A személyi adatai felvétele után már nem is jegyzetelt, sőt előtte sem. Elég érthetetlen volt a panaszos számára ez a dolog, hiszen a rendőr nem hihette azt, hogy ő feljelentést szeretne tenni. A rendőr azt mondta a panaszosnak, hogy csak azért nem írt tovább a számítógépén, mert ha a panaszos valóban rendőri intézkedéssel kapcsolatban szeretne panaszt tenni, akkor azt kizárólag az ügyészségen teheti meg. A panaszos véleménye szerint ez a magatartás kimeríti a hatóság részéről a félrevezetést. A panaszos nem tudta azt elérni, hogy panaszt tehessen. A rendőr nevét nem tudja a panaszos, hiszen nem kérdezte, de kérelmezi a Testületet, hogy ezt a magatartást is vizsgálja ki.

A panaszos beadványa végén, mintegy összegzésként előadta, hogy a hivatkozott öt, rendőrségnél dolgozó személy nem véletlenül és nem szándéktól mentesen látta el a feladatát. Hogy ennek mi az oka, indítéka, milyen tényezők játszottak ebben szerepet, azt és annak mérlegelését, értékelését kéri a Testülettől.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott iratok alapján az alábbiak állapíthatók meg.

1) A [...] Rendőrkapitányság vezetője 2017. január 17-én kelt átiratában előadta, hogy a beadvánnyal kapcsolatos ellenőrzéseket, prioritásokat elvégezte, amelyek kapcsán az alábbiakra jutott.

2016. november 25-én 7 óra és 19 óra közötti időben a [...] Rendőrkapitányság szolgálat irányító parancsnoka Sz. N. J. r. tzs. volt. 6 óra és 18 óra közötti időben járőrszolgálatot O. S. c. r. ftzls. és H. R. r. tzs. láttak el az illetékességi területen. A nevezett járőrök november 25-én a délelőtti órákban a [...] út és [...] út kereszteződésében található „Három Ház ABC” üzlet sérelmére elkövetett lopás helyszínén intézkedtek, amikor két [...] -i lakos odament hozzájuk és közölték, hogy a reklámújságok terjesztésével foglalkozó panaszos kerékpárját – amit szóváltást követően a szomszédos [...] utcában a panaszos hátrahagyott – biztonságba helyezték és kérték, hogy erről a járőrök a panaszost tájékoztassák. Az intézkedést követően a járőrök felkeresték a [...] utca 8. szám alatti lakásán a panaszost és közölték vele a kerékpárjának a helyét, illetve tájékozódni kívántak az esetről. A panaszos elmondta, hogy összeveszett két helyi lakossal, de semmi más nem történt és nem is kíván az ügyben rendőri intézkedést kezdeményezni. Mindezt a panaszos a helyszínen tartózkodó édesanyja is megerősítette. A járőrök ezt követően szóbeli felvilágosításban részesítették a panaszost és továbbfolytatták a szolgálatukat. A szóbeli jogi felvilágosításról (feljelentés megtételének a lehetősége, magánindítvány lehetősége) írásos jelentés nem készült. A panaszos kérésnek megfelelően az ügyben eljárás nem indult.

Sz. r. tzs. a kérdéses napon 17 órakor Cs. I. c. r. tzs. és G. Gy. c. r. ftzls. szolgálatba lépő körzeti megbízottak eligazítását hajtotta végre, amikor megjelent a [...] Rendőrkapitányság épületében a panaszos és érdeklődni kívánt a délelőtti történt ügyének az állásáról. Sz. r. tzs. felfüggesztette az eligazítást és a panaszos kérését szóban meghallgatta. A panaszos mindenképpen azt az iratot követelte, amit a délelőtti órákban a nála járt rendőrök készítettek. A szolgálatot irányító parancsnok és a beszélgetésbe bekapcsolódó Cs. I. c. r. tzs. több alkalommal, érhetően a panaszos tudomására hozták, hogy nem kaphat meg semmiféle iratot, mire a panaszos emelt hangnemben, többször is követelte, hogy beszélhessen a járőrparancsnokkal. Sz. r. tzs. több alkalommal érhetően bemutatkozott, megadta a jelvéyszámát és közölte a panaszossal, hogy ő a szolgálat irányító parancsnok, valamennyi szolgálatban lévő kolléga előjárója és áll a rendelkezésére. Ismertette lett a panaszossal, hogy a rendőri intézkedés ellen milyen módon tehet panaszt. A kollégák megmutatták a panaszosnak a kapitányság főbejárati ajtajára kifüggesztett iratot, amely a kapitányságvezető fogadónapjait tartalmazza. A rendelkezésre álló adatok alapján nem fedi a valóságot a panaszos azon állítása, amely szerint a szóban forgó kollégák veszekedtek vagy vitatkoztak volna vele. Semmi nem tiltja a felettes nevének, beosztásának a megadását és ilyen nem is történt az eset kapcsán.

2016. december 9-én P. A. r. ftörm. látott el ügyeletes panaszfelvevői szolgálatot a rendőrkapitányságon. A nap folyamán felkereste őt a panaszos és a november 25-ei rendőri intézkedés miatt feljelentést kívánt tenni az intézkedő rendőrök ellen. A jogszabályi előírásoknak megfelelően P. r. ftörm. a személyes adatok tisztázását követően kérte a panaszost adja elő a panaszát. A panaszos minden rendőr ellen feljelentést kívánt tenni, akivel az eset kapcsán találkozott, azonban érdemi tényállást – a panasz okát – nem volt hajlandó megmondani. Egy idő után közölte a kollégánóval, hogy ilyen módon nem kívánt feljelentést

tenni és őt is feljelenti, mert nem intézkedik. Ezt követően távozott. A panaszos mindvégig feljelentést kívánt tenni, amit ennek ellenére nem tett meg. Az esetről P. r. ftörm. feljegyzést készített, ami miatt – érdemi adatok híján – nem indult eljárás a rendőrségen. A kivizsgálás során nem merült fel olyan adat, amely alátámasztaná, hogy a panaszost bárki a kollégák közül az ügyészségre küldte volna a panaszával.

A parancsnok a rendelkezésére álló adatok alapján kétséget kizáróan megállapította, hogy a panaszossal kapcsolatba került valamennyi munkatársa a hatályos jogszabályoknak megfelelően, jog-és szakszerűen, részrehajlás nélkül, pártatlanul intézkedett.

2) Sz. N. J. r. tzls. szolgálatirányító parancsnok 2017. január 12-én készítette el a jelentését, amelyben előadta, hogy 2016. november 25-én 7 órától 19 óráig látott el szolgálatirányítói feladatokat a [...] Rendőrkapitányságon.

A szolgálata ellátása során több feladatot hajtott végre, illetve végezte az aznapi teendőit, amely a szolgálatirányító parancsnoksággal függ össze. Ezen a napon többek között O. S. r. ftzls. és H. R. r. tzls. láttak el járőrszolgálatot 6 órától 18 óráig [...] illetékességi területén.

2017. január 12-én telefonon keresztül felvette a kapcsolatot O. S. r. ftzls. és H. R. r. tzls. rendőrökkel, akik éppen betegállományban voltak, akiket megkérdezte az esettel kapcsolatosan, mivel már több hete történt az eset és pontosan nem emlékszik a körülményekre.

A járőrök elmondása szerint ezen a napon a panaszos és két [...] lakos között szóváltás történt, amelynek során semmilyen tettelegesség vagy verekedés nem történt. A két fél között azon a napon másodszor is szóváltás volt, amikor a panaszos hátrahagyta a saját tulajdonát képező kerékpárját, amit a két [...] lakos egy ismerősükhöz betolt megőrzés céljából. Majd ezt követően a [...] lakosok értesítették a [...] úton lévő három ház ABC-ben éppen lopásnál intézkedő rendőröket a panaszos kerékpárjának az elhelyezéséről gondoskodtak és elmondták, hogy mi történt aznap. A járőrök nem rögzítettek semmilyen adatot, mivel nem kértek az esettel kapcsolatban semmilyen rendőri intézkedést csak a kerékpárról akarták értesíteni a hatóságot a bejelentők. A lopásnál történt intézkedés végén a járőrök elmentek a panaszoshoz, hogy értesítsék a kerékpárjának a hollétéről, amikor elmondta, hogy mi történt aznap. A rendőrök jogi felvilágosításban részesítették a panaszost. A panaszos közölte velük, hogy nem szeretne semmiféle rendőri intézkedést, ezzel az esettel nem akar foglalkozni, továbbá a panaszos édesanyja is jelen volt, amikor a rendőrök felkeresték. Az édesanyja is ellenezte, hogy a fia bármilyen rendőri intézkedést kezdeményeztessen az esettel kapcsolatban. Ez a beszélgetés a rendőrök elmondása szerint annyiban is maradt. Az intézkedés vége egy jogi felvilágosítással zárult, amelyről nem készült írásos dokumentum.

A fenti esettel kapcsolatban a panaszos panasszal élt Cs. I. r. tzls. rendőr ellen is, akivel szintén telefonon vette fel a kapcsolatot 2017. január 12-én Sz. N. J. r. tzls. Cs. I. r. tzls. elmondta, hogy 2016. november 25-én G. Gy. r. ftzls. rendőrrel látott el szolgálatot, akinek 17 órakor éppen a jelentést író szolgálatirányító parancsnok eligazítást tartott, amikor 17 óra és 18 óra közötti időben (a pontos időpontra már nem emlékszik) megjelent a [...] Rendőrkapitányságon a panaszos. Mivel már nem volt ügyfélfogadás a kapitányság épületén belül, így a panaszossal az ügyeleti helyiség kis ablakánál vette fel a kapcsolatot. A napasznak megfelelően köszönt és megkérdezte tőle, hogy miben tud segíteni. Az ügyeleti

helyiségben még rajta kívül ott tartózkodott G. Gy. r. ftzls. [...] KMB és Cs. I. r. tzls. [...] KMB is, akiknek az eligazítást tartotta, majd akik a szolgálattal kapcsolatos dokumentumokat készítették elő. A panaszos elmondta, hogy aznap mi történt vele, és hogy nem akar rendőri intézkedést, de mivel ott jártak nála a rendőrök, így biztosan készült valamilyen rendőrségi dokumentum, amelybe ő bele szeretett volna nézni. Szerette volna elkérni az esettel kapcsolatos jegyzőkönyvet, illetve a rendőri jelentést, mert az ő tudomása szerint, ha a rendőrök nála járnak, akkor biztosan jegyzik a rendőrök a vele történt eseményeket annak ellenére, hogy nem kért rendőri intézkedést. Cs. I. r. tzls és Sz. N. J. r. tzls. tájékoztatta a panaszost arra vonatkozóan, hogy semmilyen adatot nem adhatnak ki, illetve a rendőri jelentésekbe ő semmilyen módon nem tekinthet bele. Cs. r. tzls. azt is közölte a panaszossal, hogy ha az esettel kapcsolatban el lesz rendelve nyomozás, akkor hivatalból értesíteni fogják. Ezt követően a panaszos járőrparancsnokot kért, hogy azzal szeretne beszélni. Erre mondta neki Sz. N. J. r. tzls., hogy ő a szolgálatirányító parancsnok, így nyugodtan beszélhet vele, de ő mindenáron járőrparancsnokot szeretett volna. A panaszost többször is részesítették jogi felvilágosításban, amit ő nem értett meg, csak állandóan azt hangoztatta, hogy a járőrparancsnokkal akar beszélni, illetve adják át neki az esettel kapcsolatban keletkezett iratokat. Majd ezek után közölte velük, hogy panasszal fog majd élni. Cs. I. r. tzls. és a szolgálatirányító parancsnok megadták neki a kellő jogi felvilágosítást azzal kapcsolatban is, hogy ha a rendőrök ellen kíván panaszt tenni, mi a teendő. Mindketten közölték vele a nevüket, a jelvéyszámukat, majd a kapitányság épületéből távozott és folytatta tovább a [...] KMB eligazítását a szolgálatirányító parancsnok, illetve az esettel kapcsolatban nem készített írásos dokumentumot.

A szolgálatirányító parancsnok a jelentése végén előadta, hogy jogi felvilágosításban részesítették és az esetével kapcsolatban elmondták neki, hogy mit lehet tenni. A rendőrségen keletkezett rendőri jelentésekbe viszont nem tekinthet bele.

3) P. A. r. ftörm. 2016. december 9-én kelt jelentésében előadta, hogy a [...] Rendőrkapitányságon a szolgálata során a panaszos volt, aki a jelentés keltének napján jelent meg a rendőrkapitányságon. A panasz felvétele során előbb azt mondta, hogy őt megtámadták, majd ráhívták a rendőrséget. Ezután közölte, hogy ő nem a támadással kapcsolatosan kívánt feljelentést tenni, hanem az intézkedő rendőrök ellen. Az intézkedő rendőrök ellen az volt a kifogása, hogy nem léptek fel agresszíven az őt fenyegető személyekkel szemben, holott elmondása alapján őt ekkor már otthonában keresték fel a rendőrök. Pár nap múlva, az elmondása alapján bejött a kapitányságra, hogy feljelentést tegyen a rendőrök ellen, ekkor a portán, amikor elmondta a problémáját egy rendőrnek a mellette álló szőke hajú nő is hozzászólt, amely őt zavarta és sértette, ezért feljelentéssel kíván élni azok ellen is, akik őt akkor az aulában meghallgatták és szóltak hozzá. Továbbá feljelentéssel kíván élni az ellen a rendőr ellen is, aki, amikor egy másik alkalommal bejött és közölte vele, hogy rendőrök ellen kíván feljelentést tenni, akkor az ügyészségre küldte el, hogy ott tud panaszt tenni a rendőrök ellen.

A rendőr közölte a panaszossal, hogy milyen módon teheti meg feljelentését, amelyet ő nem fogadott el, majd közölte a rendőrrel, hogy ellene is panasszal fog élni. A panaszos meghallgatása során nem tudta beazonosítani az általa nevezett rendőröket, személyeket, a panaszát és annak okát, a konkrét időpontokat valamint, hogy kíván-e feljelentés tenni vagy sem.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban) Rtv. és a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) rendelkezéseire – a panaszos kifogásaival összefüggésben az alábbi megállapításra jutott.

A Testület – a rá irányadó hatásköri szabályok alapján – érdemben megvizsgálta eljárásában, hogy a rendőrség valóban mulasztott-e a panaszossal szemben. Továbbá górcső alá vette a panaszossal szemben interakcióba kerülő rendőrök magatartását, a panasztétel lehetőségének a biztosítottóságát és az annak kapcsán nyújtott felvilágosítást, végezetül pedig a rendőri intézkedés részrehajló jellegére vonatkozó panaszosi állítást.

Az elvégzett vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében szabályozott emberi méltósághoz való jogát, a XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát, a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz és a XXVIII. cikkben garantált jogorvoslathoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként a rendőri mulasztásra vonatkozó panaszosi kifogást vizsgálta meg.

A panaszos beadványában előadta, hogy két helyi lakossal szóváltásba keveredett és az alapos, előrelátó előkészülete miatt rettentette vissza a vele szemben ellenségesen fellépő személyeket, hogy verekedés kialakuljon közöttük. Ezt követően hazament, amikor hirtelen két járőr jelent meg nála. Velük a lakása kapujában beszélgetésbe elegyedett, amikor is a rendőrök felvilágosították arról, hogy amennyiben sérelmezi a vele szemben fellépő személyek magatartását, akkor azzal szemben feljelentéssel élhet. A panaszos nem szertett volna feljelentést tenni. A rendőrök álláspontja szerint más megoldás nincs az ügyben. A panaszos ebben kételkedett, hiszen a rendőrök intézkedhettek volna.

A rendőrség a panaszos tényelőadásával megegyező történeti tényállásról tájékoztatta a Testületet. Többletinformációként hozta a hatóság a Testület tudomására, hogy a panaszossal folytatott jogi felvilágosításkor, segítségnyújtáskor a panaszos édesanyja is jelen volt, aki szintén úgy nyilatkozott, hogy nem szeretné, ha a fia feljelentést tenne. A rendőrök azért mentek a panaszos lakására, mert információjuk volt arról, hogy a panaszos tulajdonában álló kerékpár biztonságban, megőrzésben van. A panaszt felvilágosító rendőrök egyébként a panaszos által közölt eset után, a panaszos lakásán tartózkodtak, nem voltak ott az ellenséges interakció idején és helyén, arról érdemi információkat nem tudtak. Ezen körülményekre tekintettel a rendőrök felvilágosítást nyújtottak a panaszosnak a feljelentés, így a rendelkezésre álló jogi lehetőségről.

Az Rtv. 13. §-a szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő, vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.

A Szolgálati Szabályzat 8. § (1) bekezdés értelmében a rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a

szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A (2) bekezdés alapján a rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. Végezetül a (3) bekezdés szerint, ha a szándékos bűncselekmény elkövetésének helyszínén tetten ért vagy a menekülő elkövető elfogására nincs mód, a rendőr haladéktalanul intézkedik az elfogás és – szükség esetén – a helyszín biztosítása iránt. Ezeket a rendelkezéseket egészíti ki a Szolgálati Szabályzat soron következő szakasza. A 9. § (1) bekezdés szerint a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett – ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak – szóbeli figyelmeztetést alkalmaz. A (2) bekezdés alapján a szóbeli figyelmeztetés során a rendőr a szabálysértés elkövetését elismerő személyt felszólítja a tevékenysége abbahagyására. A (3) bekezdés szerint a rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és – amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele – rendelkezik a tevékenység ellátásához, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

Mind a panaszos, mind a rendőrség azonos tartalmú információkat közölt az eset kapcsán, vagyis (1) a rendőrök a panaszossal a lakásán találkoztak; (2) érdemi tudomásuk nem volt a panaszos sérelmére elkövetett cselekményről, hiszen arról a beszélgetésük során a panaszos világosította fel őket; (3) figyelemmel arra, hogy az eset a rendőrség megjelenése előtt, más helyen is volt; (4) a rendőrség a feljelentés lehetőségéről tájékoztatta a panaszost.

A Testület véleménye szerint a hangos magatartás, amely ugyan tettelegességgel nem jár alkalmas a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (továbbiakban: Szabs. tv.) 170. §-ában tilalmazott garázdaság szabálysértés elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkeztetésére. A hivatkozott jogszabályhely szerint „aki olyan kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, szabálysértést követ el.”

A Testület álláspontja szerint ez a magatartás alkalmas lehet a garázdaság Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (továbbiakban: Btk.) 399. §-ban tilalmazott bűncselekmény elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkeztetésére is. A hivatkozott szakasz (1) bekezdése értelmében „aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”

A Testület ahhoz, hogy a rendőrség intézkedési kötelezettségének keletkezése kérdésében állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e szabálysértés/bűncselekmény elkövetésének, a rendőrségi fellépéshez szükséges gyanúja. A panaszos vajon olyan információkat hozhatott-e a rendőrség tudomására, amelyek alkalmasak lehetnek intézkedési kötelezettség keletkeztetésére a rendőrség oldalán.

A kérdéssel kapcsolatban a Testület utal töretlen gyakorlatára, amely szerint valamely szabálysértés/bűncselekmény tényállásszerűségét kizárólag a rendőri intézkedés jogalapja

szempontjából vizsgálja. Az Rtv-ben rögzített hatásköri szabályok szerint ugyanis a Testület nem foglalhat állást abban a kérdésben, hogy valamely eljárás alá vont személy elkövetett-e szabálysértést/bűncselekményt, azonban ha – olyan esetekben, amikor a rendőrség az intézkedés alapjaként szabálysértés/bűncselekmény gyanújára hivatkozik – nem végezné el a rendőri intézkedés alapjául szolgáló magatartás értékelését, az alapjog-korlátozás vizsgálata üresedne ki. A fentiek alapján a Testület azt vizsgálta, felmerülhetett-e bármely szabálysértés/bűncselekmény elkövetésének olyan fokú gyanúja, amely a rendőrség oldalán intézkedési kötelezettséget keletkeztethetett.

A Testület erre a kérdésre egyértelmű igenlő választ adott. A panaszos által közölt információk alkalmasak voltak legalább a fentebbi szabálysértési alakzat elkövetésére vonatkozó egyszerű gyanú keletkeztetésére, amely alapján a rendőrségnek – a hatályos normákban foglaltak alapján – hivatalból intézkednie kellett volna tenni ismeretlen tettes ellen. A panaszos által közölt információk, azaz (1) az elkövetési magatartás; (2) az elkövetők száma; (3) az elkövetés helye; (4) az elkövetés helyszíne mind alkalmasak jogellenes cselekmény elkövetésére vonatkozó, a rendőrségi fellépéshez szükséges fokú gyanú keletkeztetésére. A Testület véleménye szerint a rendőrségtől annyi legalább elvárható lett volna, hogy a tudomásukra hozott információkat rádión keresztül lejelentsék az ügyeletes tisztnek, azonban ezt elmulasztották teljesíteni. Ehelyett téves tájékoztatást nyújtottak a panaszosnak a feljelentés mibenlétéről, hiszen számára azon információkat közölték, hogy az a panaszos által tehető meg, ők hivatalból nem tehetik azt meg.

Figyelemmel arra, hogy a rendőrség nem tett eleget az intézkedési kötelezettségének, mulasztást követett el, ráadásul a panaszost téves jogi felvilágosításban is részesítette (hiszen feljelentés hivatalból is megtehető), így a Testület véleménye szerint – ezen két okból kifolyólag – csekély mértékben sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga.

2) A panaszos, amikor 2016. november 25-én, délután az intézkedést követően megjelent a kapitányságon, hogy felvilágosítást kapjon az ügyében, azaz megtekinthesse az iratokat, akkor a rendőrökkel szóváltásba keveredett, nem segítettek neki, nem engedték, hogy a járőrparancsnokkal beszéljen. Minősíthetetlen stílusban léptek fel vele szemben.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos által előadottak nem fedik a valóságot, hiszen napszaknak megfelelően köszöntek neki, a szolgálatirányító parancsnok az eligazítást félbehagyta annak érdekében, hogy a panaszosnak segítsen. Kulturáltan kommunikáltak vele. A panaszos volt agresszív, ideges, hiszen amikor mondták neki, hogy a rendőri jelentéseket nem tekintheti meg, akkor felháborodott.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgároknál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetten belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük

szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is elsősorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület feloldhatatlan ellentmondásba ütközött a történeti tényállás kialakítása során, amikor a két fél tényelődését értékelte; emiatt nem tudott egy olyan történeti tényállást kialakítani, amelynek a birtokában megvizsgálhatta volna a panaszos által előadott kifogások megalapozottságát. **Ezen körülményre figyelemmel a Testület csakis úgy határozhatott, hogy a panaszos emberi méltóságához való jogának a sérelme nem megállapítható a rendőrök által használt hangnem, a durva rendőri interakció vonatkozásában.**

3) A panaszos sérelmezte, hogy amikor 2016. december 9-én megjelent a kapitányságon panaszt tenni 4, korábban vele szemben intézkedő rendőrrel szemben, akkor ezt számára nem biztosították. A nyomozó, akivel egy helyiségben ült, nem rögzítette a bejelentését és nagyon nehezen akarta megérteni, hogy a panaszos nem azért jelent meg a kapitányságon, hogy feljelentést tegyen, hanem panaszt szeretett volna tenni. Amikor végre megértette a nyomozó a panaszos akaratát, akkor arról tájékoztatta őt, hogy a rendőri intézkedéssel szemben az ügyészségen lehet panaszt tenni.

A rendőrség előadta, hogy a panaszt panasztételi jogáról részletesen 2016. november 25-én is tájékoztatták mind szóban, mind pedig megmutatták a kapitányság hirdetőabláján szereplő információs dokumentumot, amely szerint a panaszokat a kapitányságvezető fogadóórájában fogadja. Olyat nem mondtak a panaszosnak, hogy ügyészségen kell panaszt tenni az intézkedő rendőrökkel szemben. A 2016. december 9-ei eseménnyel kapcsolatban a rendőrség tájékoztatta a Testületet, hogy a panaszt azért fogadták, hogy panaszt tegyen, azonban a panaszos valamennyi rendőrt fel akarta jelenteni. Ekkor mondták neki, hogy azt az ügyészségen teheti meg. A panaszos a panasztételhez szükséges érdemi információkat nem

tudott a rendőrség külön kérése ellenére sem előadni, így nem tudta megmondani, hogy mely rendőröket, mikori és mely sérelmes intézkedését kifogásolja.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdése írja elő az intézkedő rendőr számára, hogy az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.

A Szolgálati Szabályzat 5. § (6) bekezdése egészíti ki ezen szabályokat azzal, hogy a rendőr az Rtv. V. Fejezetében foglalt intézkedését vagy az Rtv. VI. Fejezetében foglalt kényszerítő eszköz alkalmazását követően az Rtv. IX. Fejezetében meghatározott panasz lehetőségéről szóló tájékoztató keretében felhívja az intézkedés alá vont személy figyelmét a panasz előterjesztésének határidejére is.

Figyelemmel arra, hogy mind a panaszos, mind a rendőrség a panasztétel körülményeiről ellentétes tartalmú információkat hozott a Testület tudomására, amelyet az a rendelkezésére álló korlátozott számú bizonyítási eszközével és a birtokában lévő kevés számú bizonyítékra figyelemmel nem tudott feloldani, ezért csak úgy határozhatott, a homályos történeti tényállásra figyelemmel, hogy a panaszos **jogorvoslathoz való jogának a sérelme nem megállapítható.**

4) A panaszos végezetül sérelmezte, hogy vele szemben a rendőrség részrehajló módon járt el, általa ismeretlen eredetű okok, indokok alapján.

A rendőrség határozottan visszautasította a panaszos állításának a valóság alapját, hiszen a részrehajlás ténye nem merülhetett fel. A parancsnok véleménye szerint a panaszossal interakcióba került rendőrök a mindenkori hatályos normáknak megfelelően, szabályszerűen, pártatlanul, részrehajlástól mentesen jártak el.

Az Rtv. 13. §-ának (2) bekezdése rögzíti a részrehajlásmentes intézkedés kötelezettségét: a rendőr köteles a törvény rendelkezésének megfelelően, részrehajlás nélkül intézkedni. A részrehajlás nélküliség azt jelenti, hogy a rendőri intézkedés során a rendőr az érintett személyére tekintet nélkül bárkivel szemben köteles eljárni. A rendőri intézkedés során nemre, fajra, vallásra, politikai nézetre tekintettel különbséget tenni nem szabad, illetve ez a minőség a rendőri intézkedés megtételének vagy elmulasztásának alapja nem lehet.

A Testület ezen a ponton hivatkozik a Rendőri Hivatás Etikai Kódexében szereplő 5. pontra, amely szerint a „rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

A Testület gyakorlata szerint a részrehajló rendőri intézkedés két értelmet takar; az egyik szerint részrehajlónak minősül a rendőri intézkedés, amikor a panaszost a rendőri intézkedés során azért éri hátrány, mert a panaszossal szembenálló felet előtérbe helyezi a rendőr azért, mert valamilyen kapcsolat (rokoni, baráti, ismeretségi) áll fent közöttük. A másik szerint pedig ezen eset hiánya esetén, amikor a rendőrök nem tesznek eleget azon

kötelezettségüknek, hogy a kérésüket követően a helyszínen történeteket objektíven felderítsék.

A Testület az egyéb körülmények gondos mérlegelése kapcsán nem talált olyan tény, körülményt, adatot, amely arra utalhatott volna, hogy a rendőri intézkedés részrehajló lett volna, azaz nevezetesen, hogy a panaszost szubjektív indokok alapján háttérbe szorították volna és ezáltal bármely hátrány érte volna őt. **Ezen körülményre tekintettel a Testület véleménye szerint a panaszossal szemben végrehajtott rendőri intézkedés nem volt részrehajló, ezért az nem ütközött az Alaptörvényben rögzített diszkrimináció tilalmába.**

V.

A Testület eljárásában megvizsgálta a panaszos által, a rendőrség mulasztására vonatkozó kifogást, amelyet alaposnak talált. Ezzel párhuzamosan megállapította, hogy a rendőrök téves felvilágosításban részesítették a panaszost, így erre és a rendőri mulasztásra tekintettel a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogának csekély sérelmét állapította meg. A Testület ezt követően a rendőri fellépést vizsgálta meg, amely kapcsán a két fél tényelődása között olyan fokú, feloldhatatlan ellentmondást tapasztalt, amely a történeti tényállás kialakítását lehetetlenné tette, így a Testület csakis úgy dönthetett, hogy a panaszos emberi méltóságához fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható. A panaszjoggal kapcsolatos kifogást szintén ezen oknál fogva a Testület nem tudta kivizsgálni, így véleménye szerint a panaszos jogorvoslathoz fűződő alapvető jogának a sérelme nem megállapítható. Végezetül a Testület nem találta alaposnak a panaszos részrehajló rendőri intézkedésre vonatkozó kifogását, így álláspontja szerint a rendőri intézkedés nem ütközött a diszkrimináció tilalmába.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. május 25.

Dr. Lukács Tamás
elnök, előadó testületi tag

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag